

Comparing Asphericity and High-order Aberration Changes, before and after Optimized PRK with Wavelight Allegretto EX500 and Technolas Teneo 317 Lasers in Myopic-astigmatic Patients

Zarei H, MSc; Baradaran-Rafii AR, MD*; Ghasemi Broumand M, MD; Kheiri B, MSc

Ophthalmic Research Center, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran
Correspondence: alirbr@gmail.com

Purpose: To compare maintaining corneal asphericity and high-order aberration changes in optimized PRK for myopic astigmatism patients, using Allegretto EX500 (Wavelight Allegretto Wave Eye-Q laser devices; Alcon Laboratories, Inc., Fort Worth, TX) and Technolas Teneo 317 (Bausch & Lomb, Rochester, NY).

Methods: The patients with myopic astigmatism, whose range of myopic was between 1 and 8 diopters, and maximum astigmatism of 2.5 diopters, were selected based on inclusion and exclusion criteria and, then, randomly operated with one of the Allegretto EX500 and Technolas Teneo 317 devices. Before the operation, a complete visual examination (visual acuity, refraction, Slit lamp, and Fundoscopy) and imaging including orbiscan, zywave, and topolyzer were performed. The examinations were repeated 6 months after surgery. The results were compared before surgery and between the two devices.

Results: This clinical trial study was performed on 97 eyes of 49 patients with mean age of 28 ± 5 years. Six months after surgery, visual acuity with the best correction was similar between the two groups ($P=0.152$). The mean spherical equivalent before surgery was -3.43 ± 1.29 and -2.91 ± 1.29 ($P=0.047$) and 6 months after surgery, -0.14 ± 0.19 and -0.08 ± 0.23 ($P=0.173$) in the Allegretto and Teneo groups, respectively. There was no significant difference between the two groups before and after the surgery ($P>0.05$) between the third and fourth order corneal aberrations. The ocular higher order aberration increased from 0.3 ± 0.1 and 0.31 ± 0.12 ($P=0.639$) to 0.43 ± 0.2 and 0.180 ± 0.42 , ($P=0.828$) in the Allegretto and Teneo, respectively. Corneal asphericity was at 30° before operation -0.3 ± 0.12 and -0.38 ± 0.51 ($P=0.25$) and after operation, 0.28 ± 0.26 and 0.28 ± 0.25 ($P=0.858$) in the Allegretto and Teneo groups. This increase was higher per a diopter of spherical equivalent in Teneo group ($P=0.628$).

Conclusion: The results of the treatment of the two Allegretto and Teneo devices were the same in correction of myopic astigmatism, although the Allegretto device induces less changes in asphericity, and the Teneo device induces less higher-order aberrations.

Keywords: Asphericity, High-order Aberration, Optimized PRK, Wavelight Allegretto EX500, Technolas Teneo

- Bina J Ophthalmol 2018; 24 (1): 34-41.

مقایسه تغییرات آسفریستی و ابیراهی‌های رده‌بالا، قبل و بعد از عمل PRK بهینه‌سازی شده برای جبهه موج در بیماران نزدیک‌بین آستیگمات عمل شده با دستگاه لیزر ویولایت Allegretto EX500 و دستگاه لیزر Technolas Teneo 317

هانیه زارعی^۱، دکتر علیرضا برادران رفیعی^۲، دکتر محمد قاسمی برومند^۳ و بهاره خیری^۳

هدف: مقایسه دو دستگاه متداول Allegretto EX500 (Wavelight Allegretto Wave Eye-Q Laser; Alcon Laboratories, Inc, Fort Worth, TX) و Technolas Teneo 317 (Bausch & Lomb, Rochester, NY) به لحاظ حفظ Asphericity قرنیه و تغییرات ابیراهی‌های رده بالا (High-Order Aberration) تحت پروفایل بهینه‌سازی شده در بیماران نزدیک‌بین آستیگمات. **روش پژوهش:** بیماران نزدیک‌بین که محدوده نزدیک‌بینی آن‌ها بین ۱-۸ دیوپتر و حداکثر آستیگمات آن‌ها ۲/۵ دیوپتر بود، بر اساس معیارهای ورود و خروج انتخاب و به‌طور تصادفی با یکی از دستگاه‌های Allegretto EX500 و Technolas Teneo 317 تحت عمل جراحی قرار گرفتند. قبل از عمل معاینه کامل چشمی (حدت بینایی، رفرکشن اسلیت‌لمپ و فوندوسکوپی) و

تصویربرداری شامل Zywave، Orbscan و توپولایزر صورت گرفت. شش ماه پس از عمل نیز معاینات تکرار شد. نتایج با قبل از عمل و بین دو دستگاه مقایسه گردید.

یافته‌ها: این مطالعه کارآزمایی بالینی بر روی ۹۷ چشم از ۴۹ بیمار با میانگین سنی 28 ± 5 سال صورت گرفت. شش ماه پس از عمل جراحی، حدت بینایی با بهترین تصحیح بین دو گروه مشابه بود ($P = 0.152$). میانگین معادل‌کروی قبل از عمل -0.108 ± 0.023 دیوپتر و -0.14 ± 0.019 دیوپتر و شش ماه پس از عمل -0.14 ± 0.019 دیوپتر و -0.108 ± 0.023 دیوپتر ($P = 0.173$) در گروه‌های Allegretto و Teneo بود. تفاوت معنی‌داری بین ابیراهی‌های قرنیه‌ای (corneal) رده سوم و چهارم زرنیکه بین دو دستگاه قبل و پس از عمل یافت نشد ($P > 0.05$). ابیراهی‌های رده بالای چشمی (ocular) از 0.3 ± 0.1 و 0.31 ± 0.12 ($P = 0.639$) به 0.42 ± 0.12 و 0.43 ± 0.12 ($P = 0.828$) به ترتیب در دستگاه‌های Allegretto و Teneo افزایش یافت. آسفریستی قرنیه در 30 درجه مرکزی قبل از عمل -0.3 ± 0.12 و -0.38 ± 0.051 ($P = 0.25$) و بعد از عمل 0.26 ± 0.12 و 0.28 ± 0.125 ($P = 0.858$) در گروه‌های Allegretto و Teneo بود. این افزایش به ازای یک دیوپتر معادل‌کروی در گروه Teneo بیش‌تر بود ($P = 0.628$).

نتیجه‌گیری: نتایج درمان بیماران نزدیک‌بین آستیگماتیسم بین دو دستگاه Allegretto و Teneo یکسان بود اگرچه تغییرات اسفریسته در دستگاه Allegretto کم‌تر است و دستگاه Teneo ابیراهی‌های رده‌بالای کمتری را القا می‌کند.

کلمات کلیدی: آسفریستی، ابیراهی‌های رده‌بالا، عمل PRK بهینه‌سازی شده برای جبهه موج، دستگاه لیزر ویولایت الگرتو و دستگاه لیزر تکنولاس تننو ۳۱۷

• مجله چشم‌پزشکی بینا ۱۳۹۷؛ دوره ۲۴، شماره ۱: ۴۱-۳۴.

• پاسخ‌گو: دکتر علیرضا برادران رفیعی (e-mail: alirbr@gmail.com)

- ۱- کارشناس ارشد بینایی‌سنجی - دانشکده علوم توانبخشی - دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی - تهران - ایران
 - ۲- استاد - چشم‌پزشک - دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی - تهران - ایران
 - ۳- کارشناس ارشد آمار - مرکز تحقیقات چشم - دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی - تهران - ایران
- 📍 تهران - پاسداران - بوستان نهم - بیمارستان لبافی نژاد - مرکز تحقیقات چشم

مقدمه

Situ Keratomileusis) افزایش می‌یابند. وقوع شکایت‌های بینایی در بیمارانی که حتی عمل موفق داشته‌اند ۳۰-۴۰ درصد است. این مشکل‌ها به علت افزایش ابیراهی‌های رده‌بالا، غیرمرکزی شدن (دسترنه شدن)، تغییرات هیدراته بودن قرنیه در طول عمل و تغییرات بیومکانیکی در نتیجه جراحی است.^۱ ابیراهی‌ها باعث کاهش حساسیت کانتراست و دید در شب می‌شوند.^۲ Glare، هاله‌بینی و دوبینی تک‌چشمی نیز ممکن است بعد از عمل رخ دهد.^۳ هاله شبانه می‌تواند به‌عنوان یک مشکل مداوم برای سال‌ها پس از PRK باقی بماند.^۴ در درمان افراد نزدیک‌بین به روش استاندارد (Conventional) بعد از عمل، ابیراهی‌های کروی بیشتر می‌شود که به‌طور عمده به تغییرات اسفریستی مربوط می‌شود.^۵ پروفایل‌های ablation مختلفی در طول سال‌ها برای غلبه بر عوارض پس از عمل توسعه یافته‌اند که می‌توان به الگوریتم بهینه‌سازی شده Optimized و Wave Front Guide اشاره نمود. در روش Optimized عیب انکساری و کراتومتری هر چشم را قبل از

عیوب انکساری زمانی رخ می‌دهند که تصویر روی شبکیه متمرکز نشده باشد و شامل نزدیک‌بینی، دوربینی، آستیگماتیسم و پیرچشمی می‌باشند.^۱ ۳۰٪ درصد از عیوب انکساری مربوط به نزدیک‌بینی است در حالی که دوربینی ۲۵٪ درصد و آستیگماتیسم ۲۳٪ درصد از موارد عیوب انکساری را شامل می‌شوند.^۲ جراحی‌های لیزر یک روش موثر برای اصلاح خطاهای چشمی اسفر و سیلندر است. اگرچه پیشرفت در فن‌آوری ابتدا متمرکز بر بهبود دقت نتایج انکساری بود، تلاش‌های امروزه به سمت بهبود کیفیت اپتیکی دید بعد از جراحی می‌باشد.^۳ یکی از انواع جراحی انکساری، فوتورفرکتیوکراتکتومی (PRK) است که به‌طور مؤثر در درمان مقادیر کم تا متوسط نزدیک‌بینی، نزدیک‌بینی با آستیگماتیسم و مقادیر کم تا متوسط دوربینی بدون آستیگماتیسم استفاده می‌شود.^{۴-۷} ابیراهی‌های رده‌بالا به ویژه ابیراهی‌های کروی و کما بعد از عمل PRK و LASIK (Laser In)

اسفریسیتی با توپولایزر Topolyzer, Alcon Laboratories, INC صورت گرفت. برای آن که مردمک چشم بیمار به میزان مناسب برای انجام ابرومتری باز شود، نور محیط را به کم‌ترین میزان رساندیم و این آزمایش بدون قطره انجام شد. با استفاده از جدول اعداد تصادفی بیماران به دو گروه تقسیم شدند. یک گروه با لیزر Allegretto Ex500 و گروه دیگر با لیزر Teneo 317 مورد عمل Optimized PRK قرار گرفتند. روش optimized پروفایلی است که اسفریسیتی بیمار را با در نظر گرفتن انحنا و ضخامت قرنیه حفظ می‌کند. در این روش انرژی لیزر به نواحی محیطی قرنیه برخورد می‌کند که باعث کاهش ابیراهی فردی می‌شود. کلیه جراحی‌ها توسط یک جراح صورت گرفت. (برادران رفیعی ع ر) قبل از انجام عمل به بیمار درباره شرایط عمل، مزایا و معایب آن توضیح داده شد و از وی رضایت‌نامه کتبی دریافت گردید. شش ماه بعد از عمل علاوه بر معاینات کامل چشمی کلیه تصویربرداری‌ها برای بیماران تکرار شد و نتایج آن ثبت و بین دو گروه مقایسه گردید.

تحلیل آماری

برای توصیف داده‌های کمی از میانگین و انحراف معیار و داده‌های کیفی از فراوانی استفاده شد. برای مقایسه نتایج میان دو دستگاه از آزمون‌های آماری t-test و کای مربع و برای حذف اثر مخدوش‌گرهای احتمالی از روش‌های رگرسیونی شامل کوواریانس و رگرسیون لجستیک استفاده شد. ارتباط بین دو گروه با در نظر گرفتن همبستگی نتایج دو چشم از یک فرد از مدل رگرسیونی GEE (Generalized Estimating Equations) تحلیل گردید. برای نشان دادن رابطه بین متغیرها، ANCOVA چندمتغیره مورد استفاده قرار گرفت. تمامی تحلیل‌ها توسط نرم‌افزار آماری SPSS ویرایش ۲۴ انجام شد. $P < 0.05$ به عنوان سطح معنی‌دار آماری تلقی گردید.

یافته‌ها

در کل، ۹۷ چشم از ۴۹ بیمار (۳۵ زن و ۱۴ مرد) وارد مطالعه شدند. بیست و چهار بیمار (۴۸ چشم) در گروه Allegretto و ۲۵ بیمار (۴۹ چشم) در گروه Teneo قرار گرفتند. میانگین سن بیماران 28 ± 5 سال (۲۰-۴۰) بود (جدول ۱). شش ماه پس از عمل حدت بینایی بدون اصلاح و با اصلاح میان دو گروه یکسان بود. میانگین معادل‌کروی قبل از عمل در گروه‌های Allegretto و Teneo به ترتیب 1.29 ± 3.43 -دیوپتر و 1.29 ± 2.91 -دیوپتر ($P = 0.047$) و شش ماه پس از عمل 0.19 ± 0.14 -دیوپتر و

عمل در نظر می‌گیرند. در این روش پالس‌های لیزر به نواحی محیطی قرنیه تابانده می‌شود تا یک شکل کروی فراهم کند (حفظ شکل اسفریسیتی قرنیه) که باعث می‌شود ابیراهی‌های کروی محدودی ایجاد شود^{۱۳-۱۵}. کاهش ابیراهی کروی القاشده در مقایسه با جراحی‌های مرسوم باعث بهبود کیفیت تصویر شبکیه می‌شود^۳. از آنجایی که دستگاه‌های لیزر مختلفی برای انجام عمل به کار می‌روند، ممکن است دقت و عملکرد آن‌ها نسبت به یکدیگر متفاوت باشد. تمامی دستگاه‌ها، روش Optimized را دارند ولی تا جایی که ما اطلاع داریم، بین این دو دستگاه مقایسه‌ای صورت نگرفته است بنابراین مطالعه حاضر برای بررسی تغییرات ابیراهی‌ها و اسفریسیتی و هم‌چنین مقایسه توانایی دو دستگاه لیزر متداول یعنی Allegretto EX500 و Technolas Teneo 317 طراحی و اجرا شد.

روش پژوهش

مطالعه حاضر از نوع کارآزمایی بالینی تصادفی (Randomized Clinical Trial) صورت گرفت. بیماران که در طول دوره انجام پژوهش (اسفند ۹۴ تا بهمن ۹۶) به صورت پی‌درپی جهت انجام عمل PRK به مطب چشم‌پزشکی مجری طرح مراجعه و دارای معیارهای ورود بودند، وارد مطالعه شدند. کلیه بیماران در بیمارستان چشم‌پزشکی نگاه تهران مورد عمل قرار گرفتند. معیارهای ورود به مطالعه شامل بیماران با بازه سنی ۲۰-۴۰ سال، توپوگرافی منظم، ابیراهی رده‌بالای چشم پیش از جراحی حداکثر ۰/۴۵ میکرومتر در مردمک ۶ میلی‌متری، ثابت بودن رفرکشن طی یک سال گذشته، سلامت عمومی و فقدان بیماری چشمی، عیب انکساری نزدیک‌بینی بین ۱ تا ۸ دیوپتر و استیگمات حداکثر ۲/۵ دیوپتر بود. معیارهای خروج از مطالعه شامل موارد زیر بود: بارداری، ابتلا به بیماری‌های بافت همبند، دیابت، ایدز، خشکی مزمن چشم، کونژنکتیویت، کاتاراکت، کراتوکونوس، گلوکوم مهار نشده، عدم تمایل همکاری بیمار، جراحی چشمی، استفاده از کورتیکواستروئیدهای سیستمیک. قبل از جراحی.

در هر بیمار ابتدا معاینات کامل چشمی شامل ارزیابی دید با چارت اسنلن بدون عینک و با عینک فعلی، رفرکشن subjective و سایکلورفرکشن با رتینوسکوپ و اتورفرکتومتر، معاینه با اسلیت‌لمپ برای ارزیابی اتاق قدامی، فوندوسکوپ با افتالموسکوپ غیرمستقیم و تونومتری انجام شد. برای کلیه بیماران ارباسکن (Orbscan II; Bausch & Lomb, Rochester, NY)، اندازه‌گیری ابیراهی‌های چشمی با Zywave II و ابیراهی‌های قرنیه و

خط اسنلن و در دو چشم دیگر سه خط اسنلن افزایش یافت (VA Gain). هم‌چنین در این گروه دو چشم یک خط اسنلن کاهش دید داشتند (VA Loss).
Max Ablation به ازای یک دیوپتر معادل کروی در دستگاه Allegretto، ۱۳/۱۳ (P < ۰/۰۰۱) و در دستگاه، Teneo ۱۲/۷۴ (P < ۰/۰۰۱) افزایش یافت که تفاوت بین دو دستگاه معنی‌دار نبود (P = ۰/۵۲۵).

۰/۲۳ ± ۰/۰۸ دیوپتر (P = ۰/۱۷۳) بود (جدول ۲). ضریب اثربخشی یا Efficacy (میانگین حدت بینایی بدون تصحیح بعد از عمل به میانگین حدت بینایی با تصحیح قبل از عمل) در گروه‌های Allegretto و Teneo به ترتیب ۱/۰۲ ± ۱/۰۲ و ۱ ± ۰/۰۲ بود (۰/۱۴۹). P = ضریب ایمنی یا Safety (میانگین حدت بینایی با اصلاح بعد از عمل به حدت بینایی با اصلاح قبل از عمل) ۱/۰۲ ± ۰/۰۹ و ۱ ± ۰ در گروه‌های Allegretto و Teneo بود (P = ۰/۱۶۶). در گروه Allegretto حدت بینایی با بهترین تصحیح بینایی در دو چشم یک

جدول ۱- اطلاعات قبل از عمل بیماران در دو گروه Allegretto و Teneo

P	گروه‌ها		کل	سن	انحراف معیار ± میانگین
	Teneo	Allegretto			
**۰/۳۶۵	۲۷ ± ۵	۲۹ ± ۵	۲۸ ± ۵		
*۰/۵۳۸	۶ (۲۴/۰)	۸ (۳۳/۳)	۱۴ (۲۸/۶)	جنس:	مرد: (درصد) تعداد
	۱۹ (۷۶/۰)	۱۶ (۶۶/۷)	۳۵ (۱۷/۴)	زن:	(درصد) تعداد
* > ۰/۹۹۹	۲۴ (۴۹/۰)	۲۴ (۵۰/۰)	۴۸ (۴۹/۵)	چشم:	راست: (درصد) تعداد
	۲۵ (۵۱/۰)	۲۴ (۵۰/۰)	۴۹ (۵۰/۵)	چپ:	(درصد) تعداد
+۰/۱۰۰	۴۳/۸ ± ۱/۴	۱/۳ ± ۴۴/۲	۱/۳ ± ۴۴		Steep کراتومتری
+۰/۰۸۶	۴۲/۹ ± ۱/۳	۱/۳ ± ۴۳/۴	۱/۳ ± ۴۳/۲		Flat کراتومتری
+۰/۵۲۴	۵۶۴ ± ۴۳	۳۷ ± ۵۵۹	۴۰ ± ۵۶۱		ضخامت قرنیه
+۰/۰۵۴	۵۳/۵۷ ± ۱۶/۸۹	۱۷/۳۸ ± ۶۰/۳۶	۱۷/۳۸ ± ۵۶/۹۳		Max ablation

* بر مبنای آزمون کای مربع، ** بر مبنای Paired t-test و † بر مبنای آزمون GEE

جدول ۲- جدول حدت بینایی و عیوب انکساری قبل و بعد از جراحی در دو گروه Allegretto و Teneo

p	بعد از عمل		p	قبل از عمل		متغیر
	Teneo	Allegreto		Teneo	Allegreto	
۰/۶۸۹	۰ ± ۰/۰۱	۰ ± ۰/۰۲	۰/۱۱۶	۰/۷۷ ± ۰/۳۱	۰/۸۷ ± ۰/۳۲	حدت بینایی بدون اصلاح
۰/۱۵۲	۰ ± ۰	۰ ± ۰/۰۱	۰/۰۶۷	۰ ± ۰	۰/۰۱ ± ۰/۰۳	حدت بینایی با اصلاح
۰/۰۰۸	۰/۰۳ ± ۰/۲۱	۰/۰۴ ± ۰/۱۷	۰/۰۶۵	-۲/۶۷ ± ۱/۲۸	-۳/۱۶ ± ۱/۳۲	اسفر
۰/۶۹۷	-۰/۲ ± ۰/۲۲	-۰/۱۹ ± ۰/۱۲	۰/۴۶۹	-۰/۴۸ ± ۰/۵۳	-۰/۵۵ ± ۰/۳۶	سیلندر
۰/۱۷۳	-۰/۰۸ ± ۰/۲۳	-۰/۱۴ ± ۰/۱۹	۰/۰۴۷	-۲/۹۱ ± ۱/۲۹	-۳/۴۳ ± ۱/۲۹	معادل کروی

حدت بینایی برحسب لوگمار می‌باشد و معیار P بین دو گروه بر مبنای تست GEE است.

Allegretto، ۰/۰۰۰۲۴۹ (P < ۰/۰۰۱) و در گروه Teneo، ۰/۰۰۰۲۱۹ (P < ۰/۰۰۱) بود گرچه تفاوت معنی‌داری برای این ابیراهی بین دو گروه یافت نشد (P = ۰/۴۲۱) (جدول ۳).

ابیراهی‌های قرنیهای

تفاوت معنی‌داری بین ابیراهی‌های قرنیهای رده سوم و چهارم زرنیکه بین دو دستگاه قبل و پس از عمل یافت نشد. تغییرات ابیراهی کروی قرنیهای به ازای یک معادل کروی در گروه

جدول ۳- جدول ابیراهی‌های قرنیه قبل و بعد از جراحی در دو گروه Teneo و Allegretto

متغیر	قبل از عمل		P	بعد از عمل		P
	Teneo	Allegretto		Teneo	Allegretto	
کوما	۰/۰۰۰۳۸۲±۰۰۰۱۷۷	۰/۰۰۰۵۹۴±۰/۰۰۰۱۹۲	۰/۷۸۱	۰/۰۰۰۶۳۷±۰۰۱۳۶۷	۰/۰۰۰۵۹۴±۰/۰۰۰۱۹۲	۰/۸۲۹
تریفویل	۰/۰۰۰۲۵۴±۰/۰۰۰۱۳	۰/۰۰۰۲۰۴±۰/۰۰۰۱۲۴	۰/۶۴۹	۰/۰۰۰۲۴۹±۰/۰۰۰۱۴۲	۰/۰۰۰۲۰۴±۰/۰۰۰۱۲۴	۰/۱۰۲
کروی	۰/۰۰۰۵۶۷±۰/۰۰۰۲۱۶	۰/۰۰۰۱۳۳۴±۰/۰۰۰۴	۰/۵۷۹	۰/۰۰۰۱۲۵۶±۰/۰۰۰۳۸	۰/۰۰۰۱۳۳۴±۰/۰۰۰۴	۰/۳۲۷
استیگمات ثانویه	۰/۰۰۰۰۷۷±۰/۰۰۰۰۵۲	۰/۰۰۰۱۶۷±۰/۰۰۰۱	۰/۰۷۴	۰/۰۰۰۱۵۸±۰/۰۰۰۱۲۹	۰/۰۰۰۱۶۷±۰/۰۰۰۱	۰/۶۸۶
کوادرافویل	۰/۰۰۰۱۱۷±۰/۰۰۰۰۵۸	۰/۰۰۰۱۲۶±۰/۰۰۰۰۵۶	۰/۶۵۸	۰/۰۰۰۱۰۸±۰/۰۰۰۰۵۹	۰/۰۰۰۱۲۶±۰/۰۰۰۰۵۶	۰/۱۳۲

معیار P بین دو گروه بر مبنای تست GEE است

ابیراهی‌های چشمی

(P=). بین ابیراهی‌های چشمی رده سوم و چهارم زرنیکه قبل و بعد از عمل بین دو گروه تفاوتی وجود نداشت. تغییرات ابیراهی کروی چشمی به ازای یک دیوپتر معادل کروی در گروه Allegretto، ۰/۰۷۱ (P< ۰/۰۰۱) و در گروه Teneo، ۰/۰۸۱ (P< ۰/۰۰۱) بود اما بین دو گروه تفاوت معنی‌داری وجود نداشت (P= ۰/۵۶۷) (جدول ۴).

ابیراهی‌های کلی رده بالای چشمی از ۰/۳±۰/۱ و ۰/۳۱±۰/۱۲ (P= ۰/۶۳۹) به ۰/۴۳±۰/۲ و ۰/۴۲±۰/۱۸ (P= ۰/۸۲۸) به ترتیب در دستگاه‌های Allegretto و Teneo افزایش یافت. این تغییرات به ازای یک دیوپتر معادل کروی در گروه Allegretto، ۰/۱۱۱ (P< ۰/۰۰۱) و در گروه Teneo، ۰/۰۸۲ (P< ۰/۰۰۱) بود اما از لحاظ معنی‌داری بین دو گروه تفاوتی وجود نداشت (۰/۲۴۸).

جدول ۴- جدول ابیراهی‌های چشمی قبل و بعد از عمل در دو گروه Teneo و Allegretto

متغیر	قبل از عمل		p	بعد از عمل		p
	Teneo	Allegretto		Teneo	Allegretto	
ابیراهی کلی چشم	۴/۵۶±۱/۵۹	۳/۹۶±۱/۵۸	۰/۰۶۶	۰/۹۳±۰/۴۳	۰/۹۸±۰/۵۴	۰/۶۰۶
ابیراهی رده بالا	۰/۳±۰/۱	۰/۳۱±۰/۱۲	۰/۶۳۹	۰/۴۲±۰/۱۸	۰/۴۳±۰/۲	۰/۸۲۸
ابیراهی‌های رده بالا بدون کروی	۰/۲۷±۰/۱	۰/۲۹±۰/۱۲	۰/۵۵۵	۰/۳۴±۰/۲	۰/۳۴±۰/۱۷	۰/۹۲۳
تریفویل عمودی	۰/۰۹۹±۰/۱۲۱	۰/۰۸۲±۱/۳۱	۰/۵۲۱	۰/۱۳۵	۰/۰۷۲	۰/۰۴۱
کومای عمودی	-۰/۰۵۸±۰/۱۶۹	-۰/۰۳۴±۰/۱۷۷	۰/۴۹۵	۰/۰۰۴±۰/۲۰۸	-۰/۰۰۳±۰/۲۲	۰/۸۶۴
کومای افقی	۰/۰۱۷±۰/۰۸۲	-۰/۰۲۳±۰/۱۲۸	۰/۷۸۱	-۰/۰۱۷±۰/۲۲۶	-۰/۰۰۵±۰/۱۶۴	۰/۷۶۸
تریفویل افقی	-۰/۰۲±۰/۰۹۴	-۰/۰۲±۰/۱۲۱	۰/۹۹۱	۰/۰۱۴±۰/۱۲۷	-۰/۰۴۳±۰/۹۹۰	۰/۲۱۹
کوادرافویل عمودی	۰/۰۰۹±۰/۰۴۷	۰/۰۱۴±۰/۰۴۲	۰/۵۴۱	۰/۰۰۴±۰/۰۴۶	-۰/۰۰۴±۰/۰۶۲	۰/۹۴۷
آستیگماتیسیم رده دوم عمودی	-۰/۰۰۲±۰/۰۳۵	۰/۰۰۲±۰/۰۳۲	۰/۵۳۸	۰±۰/۰۴۹	۰/۰۰۸±۰/۰۴۹	۰/۴۱۲
کروی	-۰/۰۵±۰/۱۲۶	-۰/۰۹۲±۰/۰۹	۰/۰۶۲	-۰/۰۱۷۲±۰/۱۵۹	-۰/۰۲۳±۰/۱۶۶	۰/۰۸۲
آستیگماتیسیم رده دوم افقی	۰/۰۰۴±۰/۰۶۱	۰/۰۰۲±۰/۰۵۱	۰/۸۶۱	-۰/۰۰۷±۰/۰۸۷	-۰/۰۱۲±۰/۰۷۸	۰/۷۸۹
کوادرافویل افقی	۰/۰۰۸±۰/۰۴۵	-۰/۰۰۲±۰/۰۴۱	۰/۲۴۳	-۰/۰۰۵±۰/۰۶۲	۰/۰۱۱±۰/۰۴۴	۰/۱۴۳

معیار P بین دو گروه بر مبنای تست GEE است.

اسفریسیته قرنیه (Q Value)

و Teneo بود. تغییرات اسفریسیته در ۳۰ درجه مرکزی به ازای یک دیوپتر معادل کروی در گروه Allegretto، ۰/۱۸۴ (P< ۰/۰۰۱) و در گروه Teneo، ۰/۲۱۳ (P= ۰/۰۰۱) به دست آمد که بین دو گروه تفاوت معنی‌داری وجود نداشت (P=۰/۶۲۸) (جدول ۵).

میانگین اسفریسیته قرنیه در ۱۰، ۱۵، ۲۰، ۲۵ و ۳۰ درجه افزایش یافت که مقدار آن در ۳۰ درجه مرکزی قبل از عمل ۰/۳±۰/۱۲ و -۰/۳۸±۰/۵۱ (P= ۰/۲۵) و بعد از عمل ۰/۲۸±۰/۲۵ و ۰/۲۸±۰/۲۵ (P=۰/۸۵۸) در گروه‌های Allegretto

جدول ۵- جدول آسفریستی قرنیه قبل و بعد از عمل در دو گروه Allegretto و Teneo

متغیر	قبل از عمل		P	بعد از عمل		P
	Teneo	Allegretto		Teneo	Allegretto	
Q10	-0.11±0.12	-0.14±0.11	0.245	0.12±0.32	0.23±0.26	0.069
Q15	-0.15±0.09	-0.16±0.11	0.355	0.27±0.31	0.32±0.27	0.325
Q20	-0.17±0.09	-0.18±0.11	0.572	0.37±0.33	0.4±0.3	0.679
Q25	-0.24±0.11	-0.24±0.11	0.75	0.39±0.29	0.41±0.31	0.801
Q30	-0.38±0.51	-0.3±0.12	0.25	0.28±0.25	0.28±0.26	0.858

معیار P بین دو گروه بر مبنای تست GEE است.

بیشتر قرنیه‌های فیزیولوژیک یک Q منفی دارند و Prolate هستند و از مرکز به محیط Flat تر می‌شوند.^{۱۶} در درمان افراد نزدیک‌بین با جراحی PRK به روش مرسوم که بر پایه فرمول Munnerlyn است، شکل قرنیه از Prolate به Oblate تغییر پیدا می‌کند. این تغییرات در اسفریستی می‌تواند باعث افزایش ابیراهی کروی شود که بر کیفیت بینایی تاثیر می‌گذارد. کیفیت بینایی با دید در شب و حساسیت کانتراست اندازه‌گیری می‌شود.^{۱۷} علاوه بر الگوریتم Munnerlyn عوامل دیگری از جمله پاسخ بیومکانیکال قرنیه و پاسخ wound-healing (ترمیم بافت) در فرایند تغییر شکل قرنیه شرکت می‌کنند. این عوامل ارتباط مستقیمی با میزان عیب انکساری دارد که هر چه بیشتر باشد تغییرات شکل قرنیه بیشتر است. در نتیجه باعث می‌شود ابیراهی‌های رده بالا به ویژه ابیراهی کروی افزایش یابد.^{۱۸-۲۰}

خطاهای رده بالا، ۱۷-۱۰ درصد کل ابیراهی‌ها را تشکیل می‌دهند. این خطاها اشکال هندسی پیچیده‌ای دارند و باعث مشکلاتی از قبیل هاله‌ها، خیرگی، تصاویر شبح مانند، الگوهای ستاره‌ای و دوبینی در شرایط نوری کم و در طول رانندگی شبانه می‌گردند. از مهم‌ترین ابیراهی‌های رده بالا می‌توان ابیراهی کروی را نام برد. ابیراهی کروی در مرکز هرم زرنیکه با فرکانس یا تواتر صفر قرار دارد. شکل سه‌بعدی آن شبیه کلاه مکزیکی است و باعث کاهش حساسیت کانتراست، هاله‌بینی و نزدیک‌بینی شبانه می‌گردد. یک چشم طبیعی دارای مقادیری از ابیراهی کروی است که برای حدود یک دیوپتر در حالت گشاد، مثبت است و وابسته به اندازه مردمک و طول موج نور ورودی است. چشم به شکل طبیعی ابیراهی کروی مثبت را جبران می‌کند. (تا یک سوم). این کار توسط سازوکارهای مختلفی انجام می‌شود. اول: شکل آسفریک قرنیه باعث رسیدن هم‌زمان پرتوهای محیطی و مرکزی به ماکولا می‌شود. دوم: به دلیل تفاوت انحنای سطح قدامی و خلفی لنز و تفاوت ضریب شکست محیطی و مرکزی آن.

تغییرات ابیراهی کروی قرنیه‌ای به ازای یک واحد تغییر اسفریستی، ۰.۱۳ در گروه Allegretto ($P < 0.001$) و ۰.۰۰۰۲ در گروه Teneo ($P = 0.002$) بود که بین دو گروه تفاوت معنی‌داری وجود داشت ($P < 0.001$). تغییرات ابیراهی کروی چشمی به ازای یک واحد تغییر اسفریستی، ۰.۳۴۰ در گروه Allegretto ($P < 0.001$) و ۰.۱۸۳ در گروه Teneo ($P = 0.083$) بود که بین دو گروه تفاوت معنی‌داری وجود داشت ($P = 0.002$). تغییرات ابیراهی‌های رده بالای چشمی به ازای یک واحد تغییر اسفریستی در گروه Allegretto، ۰.۵۲۴ ($P < 0.001$) بود ولی در گروه Teneo رابطه‌ی معنی‌داری بین آن‌ها یافت نشد ($P > 0.05$).

بحث

در این مطالعه که نتایج بینایی بین دو دستگاه Allegretto و Teneo مورد بررسی قرار گرفت، تفاوتی بین دو دستگاه از نظر حدت بینایی و معادل کروی پس از عمل یافت نشد. ابیراهی‌های کلی رده‌بالای چشمی در هر دو دستگاه افزایش یافت. بین ابیراهی‌های قرنیه‌ای و چشمی رده سوم و چهارم زرنیکه بین دو دستگاه قبل و پس از عمل تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد. ابیراهی کروی قرنیه‌ای و چشمی نیز در هر دو گروه افزایش یافت. میانگین اسفریستی قبل و بعد از عمل بین دو دستگاه مشابه بود. تغییرات اسفریستی قرنیه در ۳۰ درجه مرکزی به ازای یک دیوپتر معادل کروی در گروه Teneo بیشتر بود.

HOAها و آسفریستی با هم متفاوت‌اند. HOAها که از لحاظ ریاضی به وسیله‌ی چند جمله‌ای‌های Zernike توصیف شده‌اند، نوساناتی در شکل سطحی قرنیه هستند که مشابه سطح کاسه‌ای از آب می‌باشند. آسفریستی با این حال می‌تواند به صورت ریاضی به وسیله‌ی Q Value تعریف شود. این اندازه‌گیری میزان شیب تغییرات شعاع انحنای قرنیه را از مرکز به محیط نشان می‌دهد.

همکاران^{۲۴} مقایسه بین دو دستگاه Allegretto Wave® Eye-Q و Technolas® 217z در ۴۹ بیمار Mix Astigmatism صورت گرفت. سه ماه پس از عمل، تفاوتی در رفراکشن و حدت بینایی بین دو دستگاه وجود نداشت^{۲۴}. در مطالعه‌ای دیگر که توسط Stojanovic و همکاران^{۲۳} در ۲۳ بیمار نزدیک‌بین آستیگماتیسم با دستگاه Allegretto انجام شد تغییرات اسفریسیته همبستگی زیادی با معادل کروی در پروفایل Optimized داشت. مطالعه مشابه دیگر که توسط Smadja و همکاران^{۲۵} با دستگاه Allegretto ۴۰۰ در پروفایل Optimized انجام شد کل ابیراهی‌های رده‌بالا، کروی و کومای قرنیه‌ای افزایش یافت. هم‌چنین ارتباط معناداری بین معادل کروی با ابیراهی کروی و تغییرات اکسنتریسیته یافتند. در مطالعه آن‌ها رابطه بین معادل کروی با ابیراهی کروی قرنیه‌ای ۰/۸۸ (P<۰/۰۰۱) عنوان شد. آن‌ها نشان دادند که هرچه تغییرات اکسنتریسیته بیشتر شود ابیراهی کروی افزایش می‌یابد. در مطالعه Khan و همکاران^{۲۶} که روش لیزیک با پروفایل Optimized با دستگاه Allegretto Ex5۰۰ انجام شد، پس از یک ماه مقدار ابیراهی‌های رده‌بالا به‌صورت معناداری افزایش یافت که میزان تغییرات القاشده در ابیراهی کوما بیشتر از ابیراهی کروی بود. آن‌ها رابطه‌ی معنی‌داری را بین تغییرات ابیراهی کروی و معادل کروی یافتند. در مطالعه Zarei و همکاران^{۲۷} که در ۹۶ چشم با دستگاه Technolas و با هدف مقایسه پروفایل WFG و Asphric صورت گرفت، نتایج اسفر سیلندر و معادل کروی ۶ ماه پس از عمل مشابه مطالعه حاضر بود. هم‌چنین ابیراهی رده‌بالای کل، ابیراهی رده‌بالا بدون ابیراهی کروی و ابیراهی کروی به ویژه در گروه WFG افزایش یافت. در هر دو مطالعه میانگین اسفریسیته از منفی به مثبت تغییر کرد که این تغییرات در پروفایل WFG بیش‌تر بود. تفاوت بین این دو دستگاه با حجم نمونه بیشتر، محدوده عیب انکساری بزرگ‌تر، بررسی حساسیت کانتراست و ارزیابی متغیرها با دوره طولانی‌تر بهتر آشکار می‌شود.

نتیجه‌گیری

نتایج درمان بیماران نزدیک‌بین آستیگماتیسم بین دو دستگاه Allegretto و Teneo تحت پروفایل بهینه‌سازی شده یکسان بود، اگرچه تغییرات اسفریسیته در دستگاه Allegretto کمتر است و دستگاه Teneo ابیراهی‌های رده‌بالای کم‌تری را القا می‌کند.

به دلیل عوارضی که روش مرسوم داشت روش Optimized به وجود آمد که با نوع درمانی که در محیط قرنیه انجام می‌دهد باعث می‌شود شکل Prolate طبیعی قرنیه حفظ شود و القای ابیراهی‌های رده‌بالا به کم‌ترین مقدار برسد^{۲۱}. درواقع این روش برای جلوگیری از القای ابیراهی کروی مثبت بدون هدف قرار دادن الگوهای HOA قبل از عمل، به‌وسیله‌ی ارائه افزایش تعداد پالس‌های لیزر در نواحی محیطی قرنیه نسبت به مرکز آن طراحی شد که به حفظ شکل Prolate قرنیه کمک می‌کند^{۲۲}.

در دستگاه Teneo ۳۱۷ Technolas زمان واقعی درمان با لیزر اگزایمر تحت تأثیر تعدادی از عوامل که همه با هم در ارتباط هستند به دست می‌آید: از جمله میزان تکرار پالس، توزیع پالس، جریان انرژی لیزر و... نسبت این عوامل در این دستگاه برای کاهش زمان واقعی عمل رعایت شده است. این دستگاه شامل چند پروفایل است که دو مورد آن عبارت‌اند از Zyoptix HD و Proscan. مبنای Zyoptix HD که Wavefront-Based می‌باشد ابیراهی‌های چشمی است. این درمان با در نظر گرفتن ابیراهی‌های رده‌بالای قبل از عمل باعث کاهش ابیراهی کروی القاشده می‌شود. دستگاه Allegretto Ex5۰۰ شامل چند پروفایل است: Optimized ،

A-CAT, Oculink Analyzer Customized Ablation Treatment), T-CAT (Topography Guided Customized Ablation Treatment), F-CAT (Fine Customized Ablation Treatment). در روش Oculink بر اساس داده‌های اکولایزر عمل انجام می‌شود. روش A-CAT هم بر اساس داده‌های Wave Front دستگاه انالایزر حاصل می‌شود. T-CAT درمان عیب انکساری را با توجه به داده‌های توپوگرافی سطح قرنیه که با دستگاه توپولایزر حاصل می‌شود، انجام می‌دهد. در F-CAT اسفریسیته اولیه بیمار و اسفریسیته نهایی در نظر گرفته می‌شود. روش بهینه‌سازی شده، روش رایج و مهمی است که مطالعات گوناگونی به نتایج آن پرداخته‌اند، البته تا به حال مقایسه‌ای در مورد ابیراهی‌ها و اسفریسیته با این پروفایل بین دو دستگاه Allegretto و Teneo صورت نگرفته است که موضوع مطالعه حاضر است. در مطالعه Han و همکاران^{۲۳} که عمل لیزیک در ۴۴۲ چشم بیماران نزدیک‌بین بین دو دستگاه Allegretto Wave® Eye-Q و Technolas® 217z صورت گرفت، از نظر حدت دید بدون اصلاح و معادل کروی بعد از عمل، ضریب ایمنی و اثربخشی تفاوتی مشاهده نشد. در مطالعه Kilavuzoğlu و

منابع

1. Morgan IG, Ohno-Matsui K, Saw S-M. Myopia. *The Lancet* 2012;379(9827):1739-1748.
2. Williams KM, Verhoeven VJ, Cumberland P, et al. Prevalence of refractive error in Europe: the European eye epidemiology (E3) Consortium. *Eur j Epidemiology* 2015;30:305-319.
3. Padmanabhan P, Basuthkar SS, Joseph R. Ocular aberrations after wavefront optimized LASIK for myopia. *Indian J Ophthalmol* 2010;58:307.
4. Carones F, Gobbi PG, Vigo L, et al. Photorefractive keratectomy for hyperopia: Long-term nonlinear and vector analysis of refractive outcome. The authors do not have any financial or proprietary interest in the materials described herein. *Ophthalmology* 1999;106:1976-1983.
5. Hersh PS, Brint SF, Maloney RK, et al. Photorefractive keratectomy versus laser in situ keratomileusis for moderate to high myopia: a randomized prospective study. *Ophthalmology* 1998;105:1512-1523.
6. Pop M, Payette Y. Photorefractive keratectomy versus laser in situ keratomileusis: a control-matched study. *Ophthalmology* 2000;107:251-257.
7. Shah S, Chatterjee A, Smith RJ. Predictability of spherical photorefractive keratectomy for myopia. *Ophthalmology* 1998;105:2178-2185.
8. Soliman AH, Seleet MM, Ibrahim OM. A comparative fellow-eye prospective study evaluating the efficacy of wavefront-guided VSS VISX CustomVue STAR S4 IR versus the wavefront-optimized WaveLight Allegretto in correction of compound myopic astigmatism. *J Egyptian Ophthalmological Society* 2015;108:227.
9. Bullimore MA, Olson MD, Maloney RK. Visual performance after photorefractive keratectomy with a 6-mm ablation zone. *Am J Ophthalmol* 1999;128:1-7.
10. Hersh PS, Steinert RF, Brint SF, et al. Photorefractive keratectomy versus laser in situ keratomileusis: comparison of optical side effects. *Ophthalmology* 2000;107:925-933.
11. Rajan MS, Jaycock P, O'Brart D, et al. A long-term study of photorefractive keratectomy: 12-year follow-up. *Ophthalmology* 2004;111:1813-1824.
12. Stojanovic A, Wang L, Jankov MR, et al. Wavefront optimized versus custom-Q treatments in surface ablation for myopic astigmatism with the WaveLight ALLEGRETTO laser. *J Refract Surg* 2008;24:779-789.
13. Khalifa MA, Alsahn MF, Shaheen MS, et al. Comparative analysis of the efficacy of astigmatic correction after wavefront-guided and wavefront-optimized LASIK in low and moderate myopic eyes. *International journal of Ophthalmology* 2017;10:285.
14. Sáles CS, Manche EE. One-year eye-to-eye comparison of wavefront-guided versus wavefront-optimized laser in situ keratomileusis in hyperopes. *Clinical ophthalmology (Auckland, NZ)* 2014;8:2229.
15. Sia RK, Ryan DS, Stutzman RD, et al. Wavefront-guided versus wavefront-optimized photorefractive keratectomy: Clinical outcomes and patient satisfaction. *J Cataract Refract Surg* 2015;41:2152-2164.
16. Molchan RP, Taylor KR, Panday VA, et al. Retrospective analysis comparing the preoperative and postoperative "Q" values for 2 different lasers in refractive surgery. *Cornea* 2015;34:1437-1440.
17. Myrowitz EH, Chuck RS. A comparison of wavefront-optimized and wavefront-guided ablations. *Curr Opin Ophthalmol* 2009;20:247-250.
18. Roberts C. The cornea is not a piece of plastic. *J Refract Surg* 2000;16:407-413.
19. Wilson SE, Mohan RR, Hong JW, et al. The wound healing response after laser in situ keratomileusis and photorefractive keratectomy: elusive control of biological variability and effect on custom laser vision correction. *Arch Ophthalmol* 2001;119:889-896.
20. Mastropasqua L, Toto L, Zuppari E, et al. Photorefractive keratectomy with aspheric profile of ablation versus conventional photorefractive keratectomy for myopia correction: six-month controlled clinical trial. *J Cataract Refract Surg* 2006;32:109-116.
21. He L, Manche EE. Contralateral eye-to-eye comparison of wavefront-guided and wavefront-optimized photorefractive keratectomy: a randomized clinical trial. *JAMA Ophthalmology* 2015;133:51-59.
22. Jain AK, Malhotra C, Pasari A, et al. Outcomes of topography-guided versus wavefront-optimized laser in situ keratomileusis for myopia in virgin eyes. *J Cataract Refract Surg* 2016;42:1302-1311.
23. Han DC, Chen J, Htoon HM, et al. Comparison of outcomes of conventional WaveLight® Allegretto Wave® and Technolas® excimer lasers in myopic laser in situ keratomileusis. *Clinical Ophthalmology (Auckland, NZ)* 2012;6:1159.
24. Kilavuzoğlu AE, Gönen T, Celebi ARC, et al. Treatment of mixed astigmatism: early clinical outcomes with WaveLight and Technolas excimer lasers. *Turkish J Med Sci* 2016;46:664-672.
25. Smadja D, Santhiago MR, Mello GR, et al. Corneal higher order aberrations after myopic wavefront-optimized ablation. *J Refract Surg* 2013;29:42-48.
26. Khan MS, Humayun S, Fawad A, et al. Effect of wavefront optimized LASIK on higher order aberrations in myopic patients. *Pakistan J Med Sci* 2015;31:1223.
27. Zarei-Ghanavati S, Gharae H, Hamilton DR, et al. Aspheric versus wavefront-guided photorefractive keratectomy: contralateral eye study. *J Cataract Refract Surg* 2015;41:1441-1447.